

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

FACULTAT DE TRADUCCIÓ I D'INTERPRETACIÓ

TRADUCCIÓ A-A (CATALÀ-CASTELLÀ / CASTELLÀ-CATALÀ)

CODI: 22402

CURS 2004-05. ANUAL

Prof. Montserrat Bacardí (Grups 1 i 3)

Prof. Judit Fontcuberta (Grup 2 i 4)

CURS: 2n

CRÈDITS: 6

HORES DE CLASSE SETMANALS: 2.30

HORARI DE CLASSES:

Grup 1: dilluns, 9.00-10.15. Traducció català-castellà
dimecres, 10.15-11.30. Traducció castellà-català

Grup 2: dilluns, 9.00-10.15. Traducció català-castellà
dimecres, 10.15-11.30. Traducció castellà-català

Grup 3: dilluns, 10.15-11.30. Traducció català-castellà
dimecres, 9.00-10.15. Traducció castellà-català

Grup 4: dilluns, 10.15-11.30. Traducció català-castellà
dimecres, 9.00-10.15. Traducció castellà-català

HORARI D'ATENCIÓ ALS ALUMNES:

Montserrat Bacardi: dilluns, 11.30-12.30 i 14.30-16.30
dimecres, 11.30-12.30 i 14.30-16.30

Judit Fontcuberta: dilluns, 11.30-13.30
dimarts, 10.30-12.30
dimecres, 11.30-13.30

Despatx: K 1019.

Telèfon: 93 581 33 78

E-mails: Montserrat.Bacardi@uab.es
Judit.Fontcuberta@uab.es

TEMARI

- 1.- L'article definit. El neutre castellà o els perills d'una traducció mot a mot: locucions. L'article i els noms propis. L'article i l'infinitiu. L'estalvi d'articles castellà.
- 2.- Els noms substantius. Transformacions de gènere i de nombre en noms etimològicament emparentats. Repercussions sintàctiques i discursives. Morfologia i ortografia de la terminologia científica i tècnica. Casos concrets.
- 3.- Els adjectius. Adjectius qualificatius variables i invariables. Femenins i plurals incorrectes. Comparatius. Possessius: divergències d'ús en ambdues llengües. Numerals i quantitatius indefinitis. Alguns casos de possible confusió: *mismo* i *mateix, demás i demés, varios i varis...*
- 4.- Divergències verbals entre castellà i català: en el semantisme i en l'ús sintàctic dels temps: el futur de subjuntiu castellà; l'imperfet de subjuntiu i el condicional; els temps perifràstics; l'imperfet d'indicatiu en oracions condicionals; el futur, el condicional i el present de subjuntiu en oracions de dubte o de probabilitat; els temps d'obligació; concordança del participi passat; l'infinitiu; el gerundi. L'anteposició castellana dels verbs. Diferències d'ús i de sentit entre verbs castellans i catalans: *ser i estar-ésser, dar-fer, traer i llevar-portar i dur, ir i venir-anar i venir, oír i sentir-oir i sentir*. Falsos amics i interferències. Verbs transitivitzats, intransitivitzats, pronominalitzats i despronominalitzats. Perifrasis verbals.
- 5.- Els pronoms. Fòrmules de tractament: *usted-vós i vostè*. El sistema dels pronoms febles en català i l'economia discursiva, enfront del sistema castellà. La traducció dels pronoms adverbials *en i hi*. Un cert ús castellà del reflexiu. Pronoms relatius: *que i quien- que, qui i què, el cual, la cual...-el qual, la qual..., lo cual-la qual cosa; usos exclusius de el qual; el relatiu castellà cuyo*.
- 6.- Els adverbis. Adverbis de quantitat. Adverbis de negació. Adjectius adverbialitzats. Locucions adverbials.
- 7.- Les preposicions. Vacil·lacions prepositives. L'ús de *a/en/amb*. *De* davant d'infinitiu. Complements regits amb *a* o *de*. *Per i per a*. Locucions preposicionals.
- 8.- Les conjuncions. *I i o. Pero i però*. La traducció de *pues; aunque, todavía, además; nada menos...* Locucions conjuntives amb *que*: correspondències parcials o falses.
- 9.- El lèxic. Registres i dominis. Les diferents especialitzacions dels ètims llatins i el sorgiment dels falsos amics.
- 10.- Fraseologia. Locucions i frases fetes.
- 11.- Text i context. Les connotacions dels diferents missatges a traduir. Textos estàndard, textos literaris, textos científics, textos periodístics, etc. Fòrmules convencionals. Els tractaments. Fenòmens de retòrica. Elisions i sobreentesos.

BIBLIOGRAFIA

Diccionaris unilingües

1) Llengua catalana

AA.DD. *Diccionari de la llengua catalana*. 4a ed. Barcelona: Encyclopèdia Catalana, 1998.

ALCOVER, Antoni M.; MOLL, Francesc de B. *Diccionari català-valencià-balear*. Palma de Mallorca: Moll, 1988.

COROMINES, Joan. *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Barcelona: Curial, 1980.

FABRA, Pompeu. *Diccionari general de la llengua catalana*. 11a ed. Barcelona: Edhsa, 1980.

FRANQUESA, Manuel. *Diccionari de sinònims*. 6a ed. Barcelona: Pòrtic, 1991.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: 1995.

PEY, Santiago. *Diccionari de sinònims i antònims*. 9a ed. Barcelona Teide, 1986.

RASPALL, Joana; MARTÍ, Joan. *Diccionari de locucions i frases fetes*. Barcelona: Edicions 62, 1984.

XURIGUERA, Joan Baptista. *Els verbs catalans conjugats*. 4a ed. Barcelona: Claret, 1977.

2) LLengua castellana

AA.DD. *Diccionario de sinónimos, ideas afines y contrarios*. 12a ed. Barcelona: Teide, 1986.

AA.DD. *Gran diccionario de sinónimos y antónimos*. Madrid: Espasa-Calpe, 1987.

CASARES, Julio. *Diccionario ideológico de la lengua española*. 2a ed., 17a reimpr. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.

COROMINAS, Joan; PASCUAL, José A. *Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico*. Madrid: Gredos, 1983.

MARSÁ, Francisco. *Diccionario normativo y guía práctica de la lengua española*. Barcelona: Ariel, 1986.

MOLINER, María. *Diccionario de uso del español*. 19a reimpr. Madrid: Gredos, 1994.

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española*. 21a ed. Madrid: Espasa Calpe, 1992.

SAINZ DE ROBLES, Federico Carlos. *Diccionario español de sinónimos y antónimos*. 8a ed., 11a reimpr. Madrid: Aguilar, 1986.

SECO, Manuel; Andrés, Olimpia; Ramos, Gabino. *Diccionario del español actual*. Madrid: Aguilar, 1999.

VARELA, Fernando; KUBARTA, Hugo. *Diccionario fraseológico del español moderno*. Madrid: Gredos, 1994.

XURIGUERA, J.B. *Los verbos conjugados*. Barcelona: Claret, 1991.

Diccionaris bilingües

AA.DD. *Diccionari castellà-català*. Barcelona: Encyclopèdia Catalana: 1985.

AA.DD. *Diccionari català-castellà*. Barcelona: Encyclopèdia Catalana: 1987.

ABRIL ESPAÑOL, Joan. *Diccionari de frases fetes català-castellà / castellà-català*. Barcelona: Edicions 62, 1996.

ALBERTÍ, Santiago. *Diccionari castellà-català i català-castellà*. 11a ed. Barcelona: Albertí editor, 1980. [Amb un "Resum gramatical" d'Enric Hernández-Roig.]

BALLBASTRE I FERRER, Josep. *Nou recull de modismes i frases fetes català-castellà / castellà-català*. 3a ed. Barcelona: Pòrtic, 1982.

MIRACLE, Josep. *Diccionari català-castellà / castellà-català*. 3a ed. Barcelona: Poseidon, 1986.

MOLL, Francesc de B. *Diccionari català-castellà / castellà-català*. 7a ed. Palma de Mallorca: Moll, 1989.

MORALES, Carme; TORRAS, Ignasi [et al.]. *Diccionari doble català-castellà i castellà-català*. Barcelona: Edicions 62, 2003.

PARÉS I PUNTAS, Anna. *Diccionari de refranys català-castellà / castellà-català*. Barcelona: Edicions 62, 1997.

PASCUAL, Vicent. *Diccionari Gregal valencià-castellà / castellà-valencià*. València: Gregal, 1987.

TORRAS, Ignasi. *Diccionari manual castellà-català*. Barcelona: Edicions 62, 2003.

Bibliografia bàsica

JORDANA, C.A. *El català i el castellà comparats*. Barcelona: Barcino, 1968.

LACREU, Josep. *Manual d'ús de l'estàndard oral*. 2a ed. València: Universitat de València, 1992.

RUAIX I VINYET, Josep. *Diccionari auxiliar*. Moià: J. Ruaix, 1996.

RUAIX I VINYET, Josep. *Observacions crítiques i pràctiques sobre el català d'avui*. Moià: J. Ruaix, 1994, vol. I. [Especialment el cap. I, "Interferència del castellà", p. 9-77.]

Bibliografia complementària

AGOST, Rosa; MONZÓ, Esther. *Teoria i pràctica de la traducció general espanyol-català*. Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I, 2001.

COLÓN, Germán. *El español y el catalán, juntos y en contraste*. Barcelona: Ariel, 1989.

FARRÀS, Neus; GARCIA, Carme. *Morfosintaxi comparada del català i el castellà*. Barcelona: Empúries, 1993.

PAYRATÓ, Lluís. *La interferència lingüística. Comentaris i exemples català-castellà*. Barcelona: Curial-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1985.

RODRÍGUEZ-VIDA, Susana. *Catalán-castellano frente a frente*. Barcelona: Inforbook's, 1997.

SOLER I JANER, Josep M. *Gràcia i desgràcia de les traduccions literals*. Barcelona: Claret, 1977.

TORRENT, Anna M. *La llengua de la publicitat*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999.

ARIMANY, Miquel. *Gramàtica práctica del catalán*. 6a ed. Barcelona: Miquel Arimany, 1981.

ARTELLS, Eduard. *Llenguatge i gramàtica*. Barcelona: Barcino, 1969, 2 vols.

BADIA I MARGARIT, Antoni M. *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Encyclopèdia Catalana, 1994.

BADIA I MARGARIT, Antoni M. "Notes sobre el castellà parlat per catalans". *Llengua i cultura als Països Catalans*. Barcelona: Edicions 62, 1980, p. 145-153.

BADIA I MARGARIT, Antonio M. *Gramática catalana*. 3a reimpr. Madrid: Gredos, 1985.

CAMPS, Oriol. *Parlem del català*. Barcelona: Empúries, 1994.

COROMINES, Joan. *Lleures i converses d'un filòleg*. Barcelona: Club editor, 1983.

- ESPINAL I FARRÉ, M. Teresa. *Diccionari de sinònims de frases fetes*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona; Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat; València: Universitat de València, 2004.
- FABRA, Pompeu. *Converses filològiques*. Barcelona: Edhsa, 1983 i 1984.
- FABRA, Pompeu. *Gramàtica catalana*. 15a ed. Barcelona: Teide, 1991.
- FABRA, Pompeu. *Gramática de la lengua catalana*. Barcelona: Aqua, 1982.
- FERRATER, Gabriel. *Sobre el llenguatge*. Barcelona: Quaderns Crema, 1981.
- JANÉ, Albert. *Aclariments lingüístics*. Barcelona: Barcino, 1973, 3 vols.
- JANÉ, Albert. *El llenguatge. Problemes i aspectes d'avui*. Barcelona: Edhsa, 1977-80, 4 vols.
- LATORRE, Roser. *Primer curso de catalán*. 3a ed. Barcelona: Barcino, 1985.
- MESTRES, Josep M.; COSTA, Joan; OLIVA, Mireia; FITÉ, Ricard. *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Barcelona: Eumo, 1995.
- RUAIX I VINYET, Josep. *Diccionari auxiliar*. Moià: J. Ruaix, 1996.
- RUAIX I VINYET, Josep. *Observacions crítiques i pràctiques sobre el català d'avui*. Moià: J. Ruaix, 1994, vol. I. [Especialment el cap. I, "Interferència del castellà", p. 9-77.]
- RUAIX I VINYET, Josep. *Punts conflictius del català*. Barcelona: Barcanova, 1989.
- SOLÀ, Joan. *A l'entorn de la llengua*. Barcelona: Laia, 1977.
- SOLA, Joan; RIGAU, Gemma [et al.]. *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries, 2002.
- SOLÀ, Joan. *Parlem-ne. Converses lingüístiques*. Barcelona: Proa, 1998.
- TELEVISIÓ DE CATALUNYA. *Criteris lingüísticos sobre traducció i doblatge*. Barcelona: Edicions 62, 1997.
- VALOR, Enric. *Curso medio de gramática catalana referida especialmente al País Valenciano*. València: Gorg, 1973.
- VALOR, Enric. *Millorem el llenguatge*. València: 3 i 4, 1979, vol.II.
- AA.DD. *Diccionario de las lenguas de España*. Madrid: Ediciones Generales Anaya, 1985. [Especialment "Apéndice", p. 633-657.]
- ALARCOS LLORACH, Emilio. *Gramática de la lengua española*. Madrid: Espasa Calpe, 1994.

ALCINA FRANCH, Juan; BLECUA, José Manuel. *Gramática española*. 8a ed. Barcelona: Ariel, 1991.

BOSQUE, Ignacio; DEMONTE, Violeta (dirs.). *Gramática descriptiva de la lengua española*. Madrid: Espasa Calpe, 1999.

GÓMEZ TORREGO, Leonardo. *Manual del español correcto*. Madrid: Arco/Libros, 1989.

CASADO, Manuel. *El castellano actual: usos y normas*. Pamplona: Eunsa, 1988.

MARTÍNEZ DE SOUSA, José. *Dudas y errores del lenguaje*. 4a ed. Madrid: Paraninfo, 1987.

SANTAMARÍA, José; CUARTAS, Augusto; MANGADA, Joaquín; MARTÍNEZ DE SOUSA, José. *Diccionario de incorrecciones, particularidades y curiosidades del lenguaje*. Madrid: Paraninfo, 1989.

SECO, Manuel. *Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española*. 9a ed. Madrid: Espasa-Calpe, 1986.

OBJECTIUS:

1.-Delimitar les diferències, les peculiaritats generals i específiques de les dues llengües (català i castellà), tant a nivell morfosintàctic com semàntic, per tal d'enfortir-ne els mecanismes i els recursos expressius atesa l'estreta convivència en què es troben.

2.- Adquirir una pràctica -i una fluidesa- traduccional davant textos generals (periodístics, divulgatius...) i textos específics (tècnics, jurídics, literaris...).

METODOLOGIA:

L'assignatura de Traducció A-A s'estructura en una part teòrica i una part pràctica. La primera comprèn una quantitat de temps i de dedicació notòriament inferior a la segona, si bé resulta indispensable per a desenvolupar amb correcció la pràctica traduccional. Mentre que els continguts teòrics seran presentats sobretot pel professor, els possibles "models" de traducció aniran sorgint del treball dels alumnes, del comentari i la correcció dels exercicis preparats prèviament; ens valdrem, així mateix, de models ja existents, de traduccions de prestigi tant en un sentit com en l'altre, prenent-les -no cal dir-ho- com una solució potencial.

AVALUACIÓ:

Per a aprovar l'assignatura, l'alumne ha de passar un examen al febrer (que representa el 30% de la nota final) i un al juny (un 55%), en què hi haurà dues proves: una de traducció castellà-català i una de català-castellà. No podrà presentar-se a l'examen del juny sense haver fet el de febrer i, tampoc, sense haver lliurat la fitxa de l'alumne. La nota de cada examen és la mitjana entre la nota de les dues proves (la de traducció castellà-català i la de català-castellà), però, si l'alumne té una nota molt baixa en una de les proves, no es farà mitjana i l'examen quedarà suspès. La fcina feta a classe i el seguiment del curs es valora amb un 15% de la nota de curs.

Per a complementar la nota final, l'alumne pot lliurar i comentar a classe una traducció concertada amb la professora o bé pot fer un treball igualment acordat.